

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 11P/73/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813220615
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Škvaridlová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2014:3813220615.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudkyňou JUDr. Ľudmilou Škvaridlovou vo veci starostlivosti o maloletého R. F. nar. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa B. B. nar. X.X.XXXX, bytom G. nad X. XX a Y. F. nar. X.X.XXXX, bytom G. nad X. č. XXX o zverenie do osobnej starostlivosti a určenie výživného takto

rozhodol:

Maloletého R. F. nar. XX.XX.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti matky.

Otec je povinný platiť na výživu maloletého mesačne sumou 30 % zo sumy životného minima s účinnosťou od 1.1.2013, vždy do 15-teho dňa v tom-ktorom mesiaci vopred k rukám matky.

Zameškané výživné za dobu od 1.1.2013 do 30.4.2014 vo výške 431,20 eur je otec povinný splácať v mesačných splátkach po 10 eur spolu s bežným výživným, dňom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do 15-teho dňa každého mesiaca až do zaplatenia, pod stratou výhody splátok, pri nezaplatení dvoch po sebe idúcich splátok sa stáva splatný celý dlh.

odôvodnenie:

Matka podaním zo dňa 23.9.2013 žiadala zveriť maloletého R. do svojej osobnej starostlivosti a určiť otcovi platiť na jeho výživu mesačne sumou 100 eur, vždy do 5-teho dňa v mesiaci od 1.1.2013.

Návrh odôvodnila tým, že maloletý sa narodil z družského vzťahu a otcovstvo bolo dobrovoľne uznané. Rodičia maloletého žili v spoločnej domácnosti od narodenia maloletého dieťaťa a t. č. matka žije s maloletým u svojej matky. Matka je poberateľkou prídavku na dieťa vo výške 23,10 eur. Náklady na maloletého predstavuje poplatok za materskú školu v sume 20 eur. Otec si vyživovaciu povinnosť neplní, ale snaží sa jej pomôcť so starostlivosťou a trávi s maloletým voľný čas a vodil ho do materskej školy. Matka nemá záujem na obnovení spolužitia s otcom maloletého, rovnako ani otec nejavi záujem vytvoriť spoločnú domácnosť. Maloletý je zdravý a zvýšené náklady na výživu matka nemá.

Otec sa písomne k návrhu vyjadril dňa 23.10.2013 a to v čase, keď bol vo výkone trestu. Uviedol, že si nemôže plniť vyživovaciu povinnosť, nakoľko je vo výkone trestu a nemá žiadny príjem.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletých, kolíznym opatrovníkom, oboznámil listinné dôkazy - sa oznámenie úradu práce č.l. 12, potvrdenie ústavu na výkon väzby č.l. 13-14, vyjadrenie otca č.l. 15, oznámenie úradu práce č.l. 16, správa úradu práce č.l. 19-20, náklady matky vyčíslené a predložené listinami č.l. 24-30, rodný list č.l. 31, oznámenie ZŠ a MŠ č.l. 32, rozhodnutie úradu práce č.l. 33 - 35, 36 - 38, oznámenie č.l. 39, oznámenie ZŠ a MŠ č.l. 40, oznámenie psychiatrickej

ambulancie XX.X.XXXX č.l. 46 a správy predložené kol. opatrovníkom na pojednávání a zistil tento skutkový stav:

Z výsluchu matky maloletého súd zistil, že matka nepracuje a jej mesačný príjem predstavuje dávka v hmotnej núdzi vo výške 119,10 eur, ktorú poberá od 1.9.2013. Finančne jej pomáha matka. V čase od 30.9.2013 do 18.12.2013 bola na protialkoholickom liečení v J.. Tvrdila, že nepožíva alkoholické nápoje. Brigádnicky si neprivyrába. Maloletý chodí do škôlky a od septembra 2014 ide do 1. triedy ZŠ v G. nad X.. Aktuálne matka v škôlke neplatí stravu v sume 20 eur mesačne, ale platí 2 eurá. Zdravotný stav maloletého je dobrý. Býva v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorej neprispieva žiadnou sumou na bývanie, lebo nemá peniaze. Matka nemá žiadne pôžičky a úvery. S otcom maloletého žili v spoločnej domácnosti do roku 2011. Žiadala určiť výživné od 1.1.2013 v sume 100 eur, nakoľko otec si vyživovaciu povinnosť neplnil. Žiadala zveriť aj naďalej maloletého do svojej osobnej starostlivosti, lebo sa o neho stará od narodenia. Je evidovaná na úrade práce od 17.9.2013. Má základné vzdelanie a doposiaľ pracovala len na verejnoprospešných prácach.

Z výsluchu otca súd zistil, že bol vo výkone trestu od 24.4.2013 do 24.11.2013. Po prepustení z výkonu trestu nastúpil na protialkoholické liečenie v X. kde bol do 5.3.2014. V čase jeho prvého výsluchu 17.4.2014 nemal žiaden príjem a nemal nárok na dávku v nezamestnanosti. Od marca 2014 je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Má základné vzdelanie. Požiadal o priznanie dávky v hmotnej núdzi. Býva v rodinnom dome v Obci L. spolu so svojím bratom. Brigádnicky si privyrába a za prácu dostal stravu a občas i zaplatené. Uviedol, že s matkou maloletého žil do decembra 2012 u jej matky. Potom ho z domu vyhodili. V čase, keď bol vo výkone trestu nepracoval. Nemá žiadne dlhy. S maloletým má kontakt, bráva ho zo škôlky. Peniaze, resp. výživné matke maloletého dieťaťa nedával, lebo v domácnosti sa požíval alkohol. Je vo finančnej núdzi, preto si neplní dobrovoľne vyživovaciu povinnosť a tiež maloletému nekupuje žiadne veci, lebo sám peniaze nemá. Hľadá si prácu a mal by pracovať v Ostrave alebo v Děčíne.

V priebehu konania sa jeho situácia nezmenila a otec sa nezamestnal. V čase druhého pojednávania dňa 15.5.2014 sa matka na pojednávajúce nedostavila, hoci o termíne pojednávania vedela a otec uviedol, že ráno po telefonickom rozhovore zistil, že matka je pod vplyvom alkoholu. Do škôlky ho zaviedla jeho stará matka.

Kolíznym opatrovníkom šetril pomery u matky v novembri 2013, nakoľko bolo nutné kontrolovať matku a domácnosť, kde žila spolu s maloletým. Každý mesiac kolízny opatrovník vykonával kontrolu a sledovalo sa, či matka požíva alkoholické nápoje. Kolízny opatrovník v čase výsluchu 17.4.2014 uviedol, že matka aktuálne nepožíva alkohol, teda abstínuje a má vypracovaný stacionár, plán sociálnej práce, ktorý má navštevovať. Kolízny opatrovník navrhol zveriť maloleté dieťa do starostlivosti matky, pričom uvažoval o nariadení dohľadu. Výšku výživného ponechal na úvahu súdu, ale v záujme maloletého je určiť výživné, ktoré bude pre neho to najvyššie. V priebehu konania kolízny opatrovník zaujal stanovisko k dohľadu a na pojednávajúci dňa 15.5.2014 uviedol, že netrvá na nariadení dohľadu nad maloletým, hoci matka sama s týmto návrhom súhlasila. Je potrebné vykonať šetrenie u matky, či požíva alkoholické nápoje, lebo informácie o požívaní alkoholických nápojov kolízny opatrovník nemá. Tieto skutočnosti je potrebné preveriť a potom zaujme stanovisko k dohľadu. Matka by mala navštevovať stacionár, ide o doliečovacie zdravotnícke stredisko v Prievidzi, kde sa občania dobrovoľne hlásia, ktorí sa vrátili z protialkoholického liečenia. Matka ho mala navštevovať hneď v decembri 2013, keď sa vrátila z protialkoholického liečenia. Doposiaľ s týmto zariadením nespolupracuje, lebo má finančné problémy a je pre ňu náročné z obce sa dostať do Prievidze. Vzhľadom k tomu, že otec nemal žiaden príjem, kolízny opatrovník predložil výpočet výživného od 1.1.2013, ktorá suma predstavuje 30 % zo sumy životného minima ako minimálne výživné od 1.1.2013, táto suma je 26,65 eur a od 1.7.2013 27,13 eur až doposiaľ.

Z oznámenia úradu práce vyplynulo, že matka je od 17.9.2013 evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie. Od 1.9.2013 jej bola priznaná dávka v hmotnej núdzi a príspevky k dávke vo výške 119,10 eur mesačne. Maloletý navštevuje Základnú školu s materskou školou v Obci G. nad X.. Matka má dlh v spoločnosti Slovenský plynárenský priemysel a.s. vo výške 984,93 eur vymáhaný prostredníctvom

advokátskej kancelárie TOMÁŠ KUŠNÍR .... Platby v materskej škôlke predstavujú stravné november a december 2013 vo výške 1,42 eur a 2,09 eur.

Otec maloletého podľa zistení súdu bol rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 26.7.2013 č. k. 2T 132/2013 vo výkone trestu v trvaní 7 mesiacov nepodmienečne pre spáchanie trestného činu podľa § 360 odst.1,2 b/ Trestného zákona (nebezpečné vydieranie). Otec vo výkone trestu nepracoval. Bol na liečení v Psychiatrickej nemocnici prof. Matulaya v Kremnici, o čom svedčí oznámenie z tejto nemocnice zo dňa 13.2.2014. Po prepustení označil adresu, kde sa bude zdržiavať : X.Kolízny opatrovník súdu predložil záznamy zo šetrenia pomerov v rodine zo dňa 7.1., 6.2., 13.3. a 8.4.2014 z dôvodu, že bolo potrebné prešetriť pomery na strane matky z dôvodu požívania alkoholických nápojov. Zo šetrenia z mesiaca januára 2014 vyplynulo, že matka bývala s maloletým u svojej matky v rodinnom dome, kde maloletý mal zariadenú samostatnú izbu. Domácnosť bola zariadená potrebným nábytkom a hygiena a čistota bola na požadovanej úrovni. Matka vtedy uviedla, že jej bola zistená cirhóza pečene a mala vtedy veľmi zlé výsledky. Berie pravidelne lieky a jej zdravotný stav sa jej zlepšil. Po návrate z liečenia zabezpečuje starostlivosť o maloletého L.a priznala, že maloletý sa tešil na jej návrat. Bola veľmi nešťastná, že počas liečenia nemohla mať so synom kontakt. Záleží jej na maloletom, chce sa o neho riadne starať. Má veľkú pomoc od sestry a iných príbuzných, ktorí jej pomáhajú finančne. V tom čase nepracovala, bola evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie a jej príjem mesačne činila dávka v hmotnej núdzi a príspevku vo výške 153,79 eur. Otec v tom čase na výživu maloletého neprispieval, lebo bol vo výkone trestu. Bolo mu nariadené protialkoholické liečenie, kde mal nastúpiť po výkone trestu v Psychiatrickej liečebni v F.. Otec prejavil záujem o maloletého. Medzi matkou a maloletým je silná citová väzba. Aj napriek tomu, že matka požívala alkohol, syn má k matke veľmi dobrý vzťah. Uviedla, že alkohol začala požívať spolu s otcom maloletého. Sama si uvedomila, že musí abstinovať a nemala záujem obnoviť vzťah s otcom maloletého, nakoľko s ním požívala alkohol. Pila preto, že otec maloletého mal známosti aj s inými ženami. V čase ďalších kontrol sa matka priznala, že vypila fľašu vína a opätovne bola na psychiatrickom oddelení v Nemocnici v Bojniciach, kde bola dva dni s tým, že musí abstinovať. Vzťah medzi maloletým a ňou sa nezmenil. Priznala, že keď mala problém, siahla po alkohole. Matka bola upozornená, že požívaním alkoholu ohrozuje zdravý, psychický a fyzický vývin maloletého, ak nebude abstinovať, nebude schopná zabezpečiť výchovu syna. Prejavila záujem navštevovať psychiatrický stacionár v Prievidzi i klub abstinentov. V mesiaci marci 2014, keď bola vykonaná kontrola, matka abstinovala, pomery na strane maloletého a matky neboli zmenené.

V apríli 2014 z výsluchu matky vyplynulo, že otec po ukončení výkonu trestu odňatia slobody a po absolvovaní protialkoholického liečenia navštevuje maloletého, má k nemu dobrý vzťah, ráno ho odprevadí do materskej školy a niekedy ho aj z materskej školy vyzdvihne. Otec nechodí pod vplyvom alkoholu. Matka bola opakovane vyzvaná, aby sa zúčastňovala doliečovania v dennom psychiatrickom stacionári v Prievidzi a bola motivovaná k prísnej abstinencii. Súhlasila s prípadným nariadením dohľadu.

Základná škola s materskou školou v DX podala správu o starostlivosti o maloletého pre oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a kurately, z ktorej vyplýva, že maloletý je vcelku šikovný predškolač a povinnú školskú dochádzku by mal zvládnuť na uspokojivej úrovni. Aj z domáceho prostredia je vedený k usilovnosti. Pôsobí skôr utiahnuto ako vodcovsky, ale vie si presadiť svoje myšlienky a predstavy. Niekedy sa presadzuje násilne, čo bolo pred časom zaznamenané. Do škôlky ho dovedie niekedy jeho otec. Zo správy ošetrojúceho lekára nevyplýva, že by o maloletého nebolo postarané, resp., že by bol zanedbaný. Matka chodí pravidelne na preventívne prehliadky, aj na očkovanie. Chorobnosť u maloletého je minimálna. Psychomotorický vývoj dieťaťa je primeraný k veku. Starostlivosť o maloletého považuje lekár za primeranú.

J. § 62 odst.1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 odst.2 cit. zákona, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 odst.3 cit. zákona, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 odst.4 cit. zákona pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 odst.5 cit. zákona, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 odst. 1 cit. zákona, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.,

Podľa § 77 odst.1 cit. zákona, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že doposiaľ nebolo o úprave práv a povinností k maloletému rozhodnuté súdom. Maloleté dieťa pochádza z družského vzťahu, preto návrh matky na úpravu práv a povinností k maloletému Simonovi je opodstatnený. Z výsluchu rodičov i predložených listinných dôkazov je zrejmé, že maloletý je od narodenia u svojej matky, ktorá mu zabezpečuje starostlivosť, pričom táto starostlivosť bola do roku 2011 zo strany oboch rodičov. Potom sa rodičia rozišli a matka sa stará o maloletého doposiaľ sama. Otec bol vo výkone trestu a po výkone trestu nastúpil protialkoholické liečenie v Kremnici. Vo výkone trestu nemal žiadny príjem a po návrate z liečenia rovnako bol bez príjmu, ale vedel si privyrobit' brigádniccky a aspoň takýmto spôsobom zabezpečiť sčasti nákupom potravín alebo iným spôsobom výživu maloletého dieťaťa, ale nepravidelne. Dobrovoľne si vyživovaciu povinnosť, ktorá mu vyplýva zo zákona neplnil pre nedostatok finančných prostriedkov. Matka je poberateľkou len rodinných prídavkov vo výške 23,10 eur a dávky v hmotnej núdzi vo výške 119 eur mesačne. Iný príjem nemá. Je evidovaná na úrade práce, ale doposiaľ žiadnu prácu nemá a ani nepreukázala, že si nejakú prácu hľadá. Tiež mala v minulosti problémy s požívaním alkoholu a bola aj na protialkoholickom liečení. Pri určení, komu súd zverí maloletého do starostlivosti súd vychádzal predovšetkým z toho, že o maloletého sa matka stará od narodenia. Nedostatky pri starostlivosti kolíznym opatrovníkom zistené neboli, problémy mala matka s alkoholom tak, ako súd uviedol už vyššie, preto bude potrebné, aby matka prísne abstinovala. Kolízny opatrovník vykonal opakovane šetrenie u matky, pričom predložil správy od mesiaca januára 2014 až doposiaľ, ale nedostatky v starostlivosti o maloletého zistené neboli, aby súd rozhodol inak.

Pri určení výšky výživného súd vychádzal z ustanovenia § 62 Zákona o rodine, kde je upravená zákonná vyživovacia povinnosť rodiča prispievať na výživu na nezaopatrené dieťa v minimálnom rozsahu, 30 % zo sumy životného minima. Keďže si otec výživné neplnil dlhšiu dobu, súd určil výživné od 1.1.2013, ktoré predstavuje celkom 431,20 eur do 30.4.2014. 30 % zo sumy životného minima od 1.1.2013 do 30.6.2013 bolo 26,65 eur a od 1.7.2013 doposiaľ 27,13 eur. Súd povolil otcovi splácať dlžné výživné v mesačných splátkach podľa § 160 odst.1 O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd Trenčín, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecným náležitostiam (§ 42 odst.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 odst.1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.